Verkkokyselyn 25.8.–7.9.2025 vastaukset

Kysely viheralueiden hoitotavoista Kangasalla

Kangasala

RAMBOLL Bright ideas. Sustainable change.

Kyselyn toteutus

- Kangasalan kaupunki julkaisi 25.8.2025 kyselystä tiedotteen
- Kyselystä kerrottiin tarkemmin Kangasalan kaupungin nettisivuilla: https://www.kangasala.fi/ajankohtaista/asukkailta-pyydetaan-kommentteja-viheralueiden-kunnossapitoluokituksen-suunnittelua-varten/, jossa oli linkki Webropol-kyselyyn
- Kysely oli avoinna 25.8.–7.9.2025

25.08.2025

Asukkailta pyydetään kommentteja viheralueiden kunnossapitoluokituksen suunnittelua varten

Kangasalan viheralueille luodaan uusi kunnossapitoluokitus. Asukkaiden näkemyksiä viheralueiden kunnossapidosta kartoitetaan kyselyllä 25.8.-7.9.2025.

Kangasalan kaupunki luo uutta kunnossapitoluokitusta (RAMS 2020 -luokitus) kaupungin viheralueille. Luokituksen avulla kaupungin viheralueille valitaan sopivat kunnossapitotavat. Huolellisesti valituilla ja alueille sopivilla kunnossapitotavoilla vähennetään kustannuksia, edistetään luonnon monimuotoisuutta sekä terveellisiä ja kohtaamisiin kannustavia ympäristöjä. Viheralueet jakautuvat kolmeen pääluokkaan: rakennetut viheralueet (esim. puistot ja liikuntaan sopivat toiminnalliset alueet), avoimet viheralueet (esim. niityt ja maisemapellot) ja metsät

Vastaajien taustatiedot – ikä ja sukupuoli

- Kyselyyn tuli 73 vastausta.
- Kyselyyn vastasivat ahkerimmin 51–65-vuotiaat, joita oli lähes 40% vastaajista.
- 31–40- vuotiaita oli 29% ja 41–50-vuotiaita 26 % vastaajista
- Alle 30-vuotiaita vastaajia oli vain yksi prosentti vastaajista.
- Kyselyyn vastaajista huomattavan suuri osa, noin 4/5 osaa oli naisia.

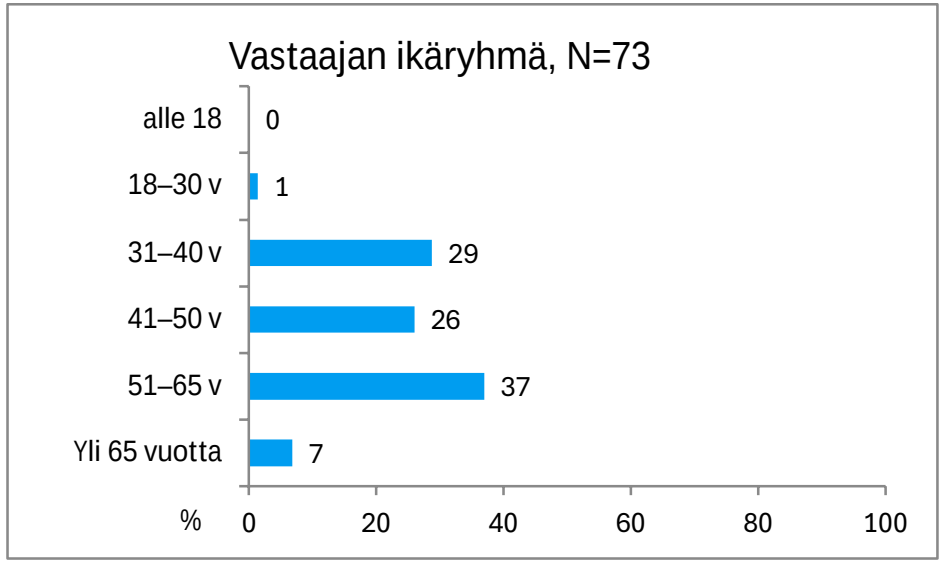

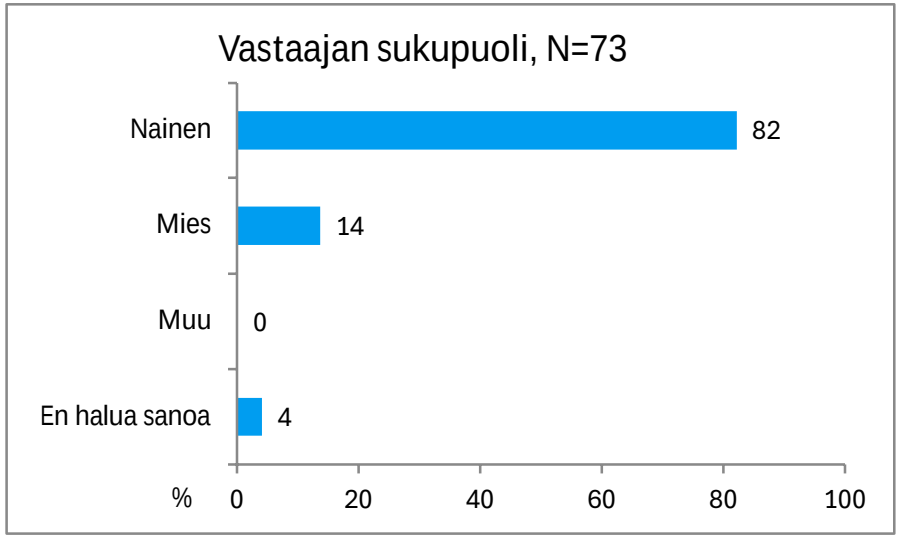

Vastaajien taustatiedot – asuinpaikka

- Lähes 30% vastaajista oli keskustan alueelta
- Ranta-Koivistossa asui 14% vastaajista
- Huutijärvellä, Lentolassa ja Vatialassa asui noin 10% vastaajista. Muista kaupunginosista oli vain muutamia vastaajia.

N=211

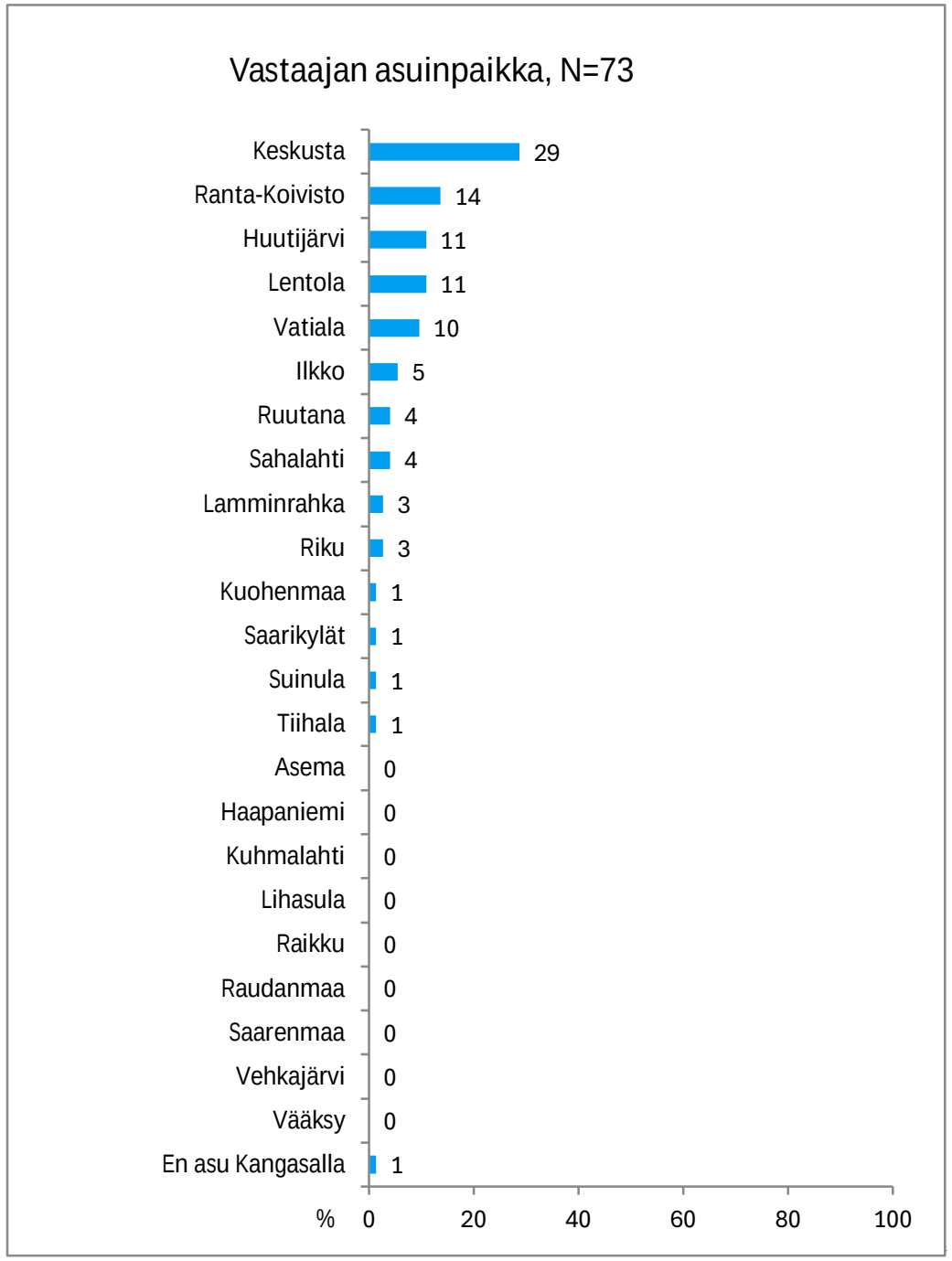

Vastaajien toiveet toimenpiteistä luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi ja ilmastonmuutoksen sopeutumiseksi– Rakennetut viheralueet

- Suosituimpina toimenpiteinä pidettiin haitallisten vieraslajien torjumista ja varjopaikkojen lisäämistä ja puulajiston monipuolistamista
- Noin kaksi kolmesta vastaajasta kannatti myös hulevesien luontopohjaisten käsittelytapojen lisäämistä ja hyönteishotelleja
- Selvästi alle puolet (39%) kannatti niittyjen lisäämistä nurmikenttien tilalle.
- Vähiten suosittuja toimenpiteitä olivat hallittu hoitamattomuus ja lahopuiden lisääminen ja säilyttäminen

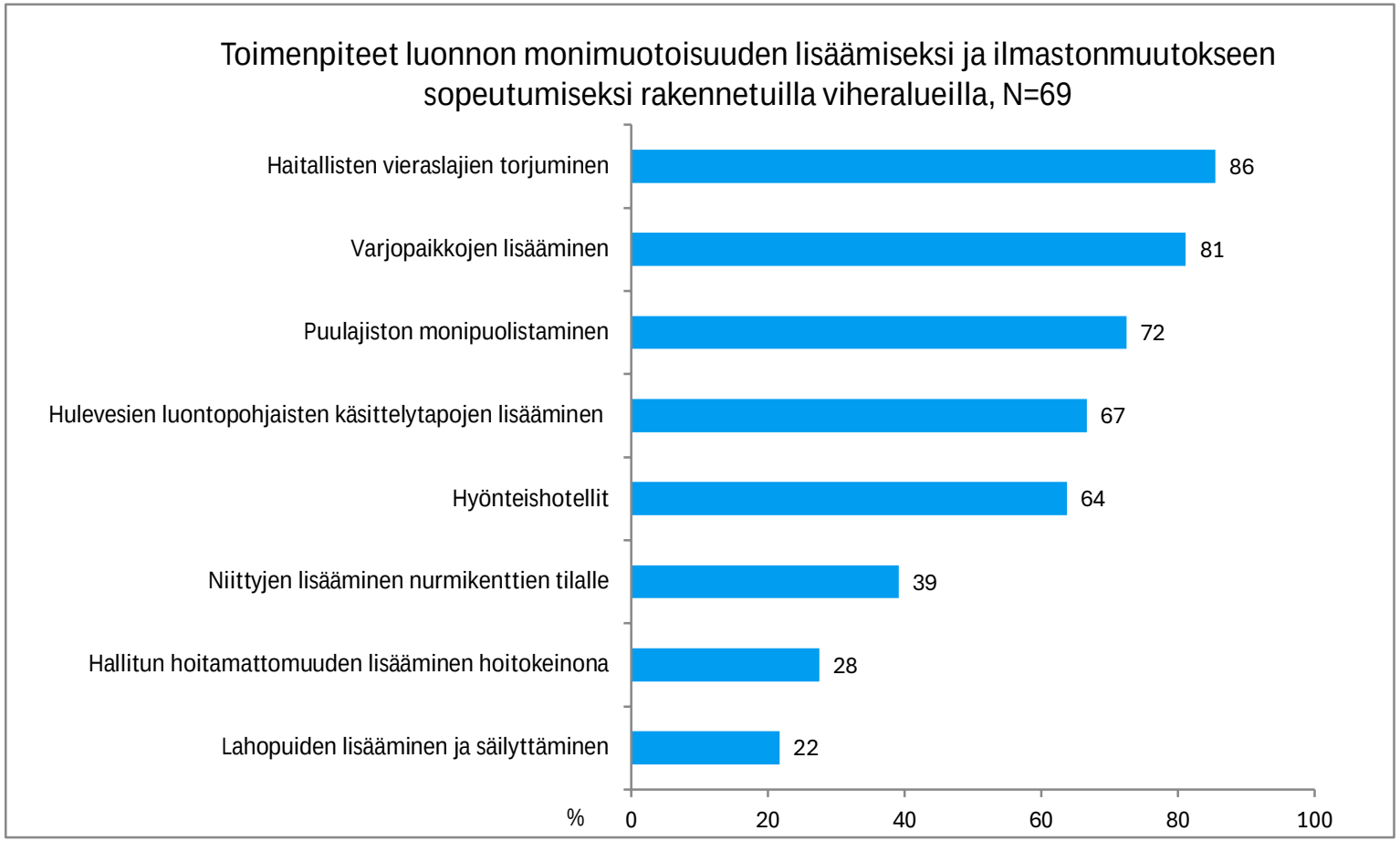

Vastaajien toiveet toimenpiteistä luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi ja ilmastonmuutoksen sopeutumiseksi – Avoimet viheralueet

- Kaikkia toimenpiteitä kannatettiin runsaasti.
- Suosituimpina toimenpiteinä pidettiin niittyjen lisäämistä, haitallisten vieraslajien torjumista, lahopuiden lisäämistä ja säilyttämistä.
- Vastaajista 77% toivoi hallittua hoitamattomuutta hoitokeinoksi avoimille viheralueille. Tavan katsottiin sopivan paremmin avoimille kuin rakennetuille viheralueille.

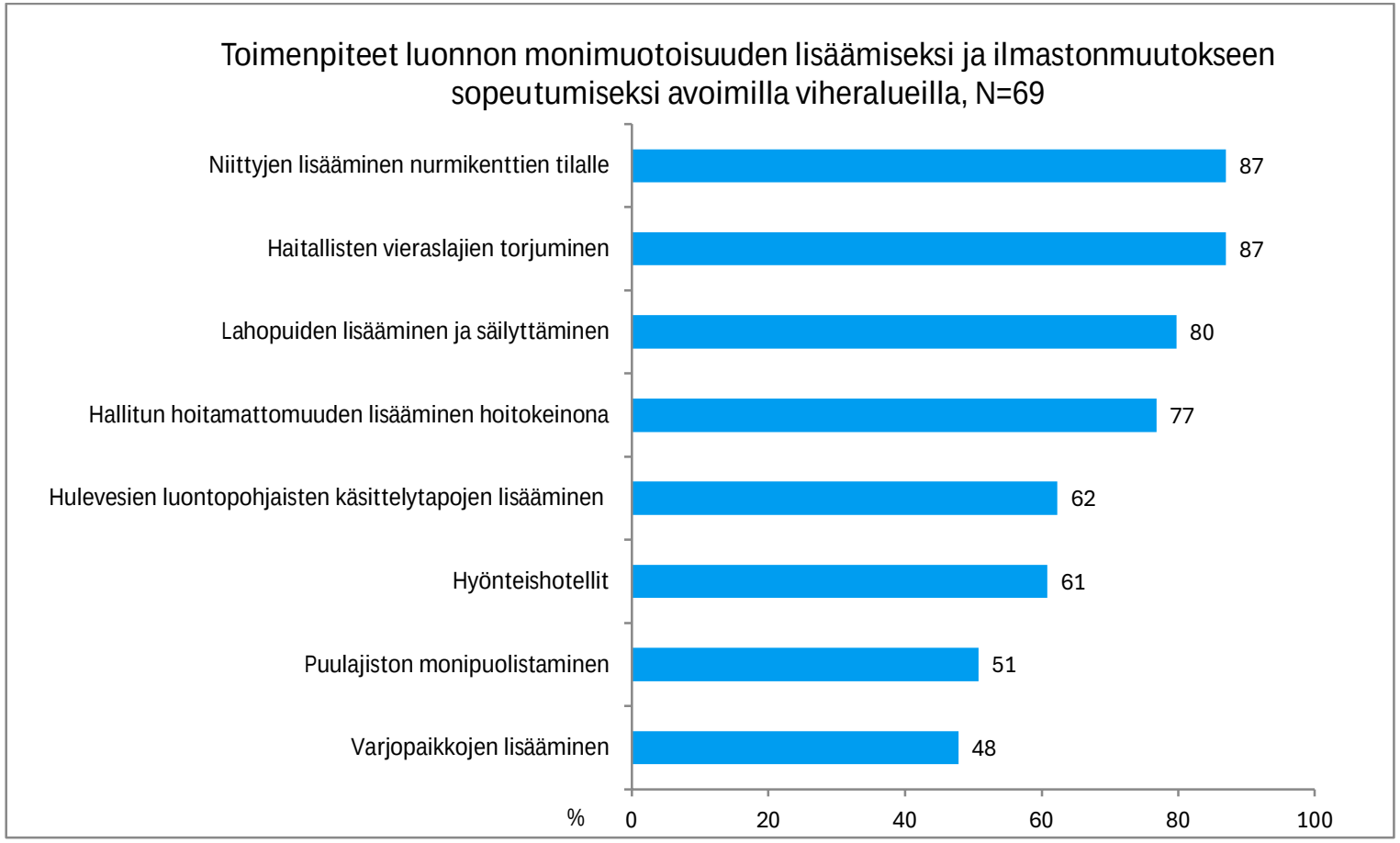

Vastaajien toiveet toimenpiteistä luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi ja ilmastonmuutoksen sopeutumiseksi – Metsäalueet

- Kaikkia toimenpiteitä kannatettiin runsaasti.
- Lähes kaikki vastaajat (91%) piti tärkeimpänä toimenpiteenä haitallisten vieraslajien torjumista.
- Vastaajista 70% kannatti puulajiston monipuolistamista ja 65% vastaajista lahopuiden lisäämistä ja säilyttämistä.
- Hieman yli puolet (55%) vastaajista toivoi hallittua hoitamattomuutta hoitokeinoksi.

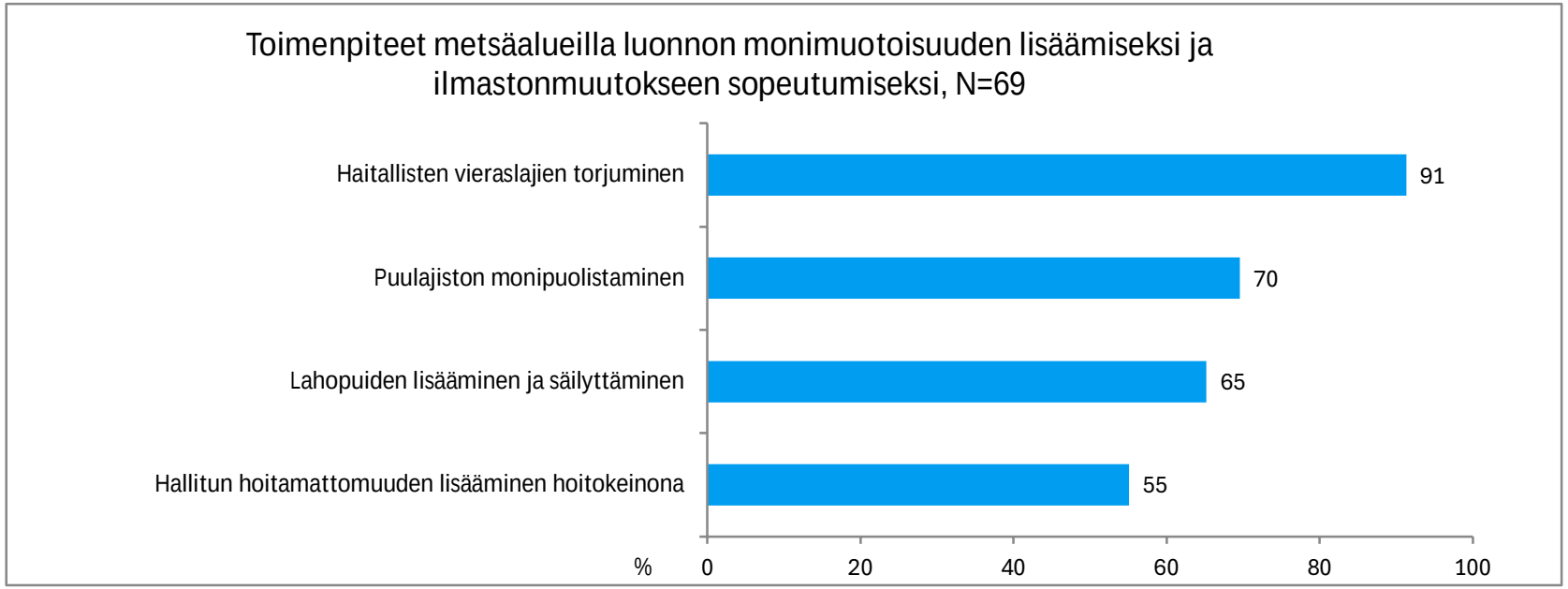

Kävely ja pyöräily talvihoidetuilla reiteillä

- Vastaajien näkemys oli hajaantunut. Vastaajista 47% koki, ettei talvihoidettuja kävely- ja pyöräilyreittejä ole riittävästi.
- Vastaajista 37% piti talvihoidettujen reittien määrää sopivana.
- Vastaajista 16% ei osannut ottaa kantaa asiaan.

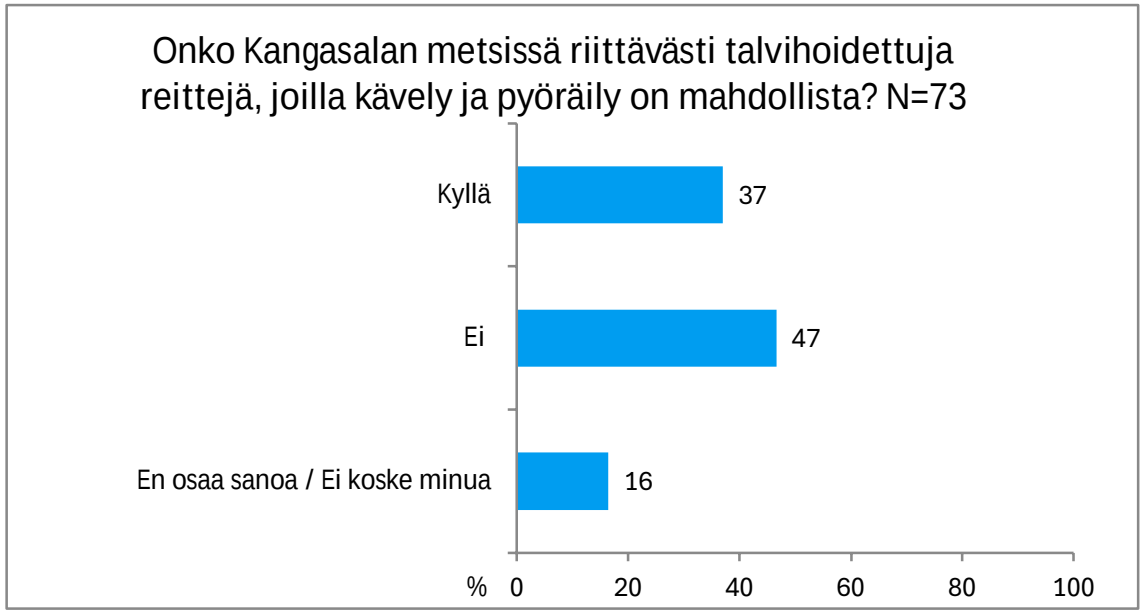

Luonnon kuluminen retkeilyreiteillä

- Suurin osa vastaajista ei ollut huolissaan luonnon kulumisesta ulkoilu- ja retkeilyreiteillä.
- Eniten huolta luonnon kulumisesta liittyi Kirkkoharjun ja Sorolan retkeily- ja ulkoilualueeseen, Kirkkojärven luonto- ja kulttuuripolkuun ja Kuohunharjuun. Nämä reitit olivat myös käytetyimpien reittien joukossa.
- Muina alueina mainittiin:
  - Linturinne
  - Vatialan Tallinmäki Pitkäjärven koulun pohjoispuolella
  - Ilkko (2 mainintaa), Pitkäjärven ympäristö ja metsät
  - Haakenpuiston metsittyminen

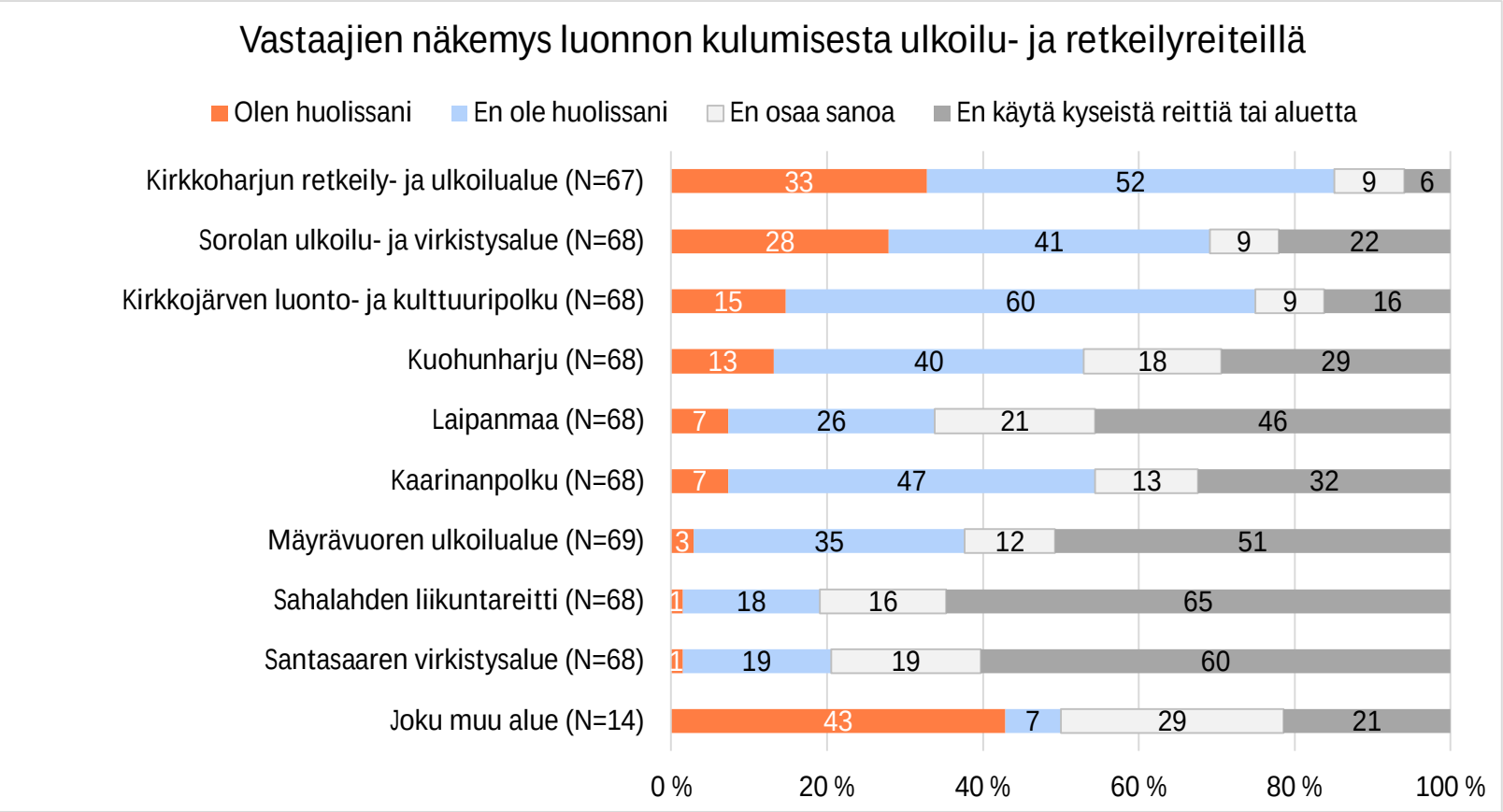

Ulkoilu- ja retkeilyreittien opastus ja toimivuus

- Reitit ja opastus nähtiin pääosin hyvin toimivina
- Parhaiten toimivina pidettiin Kirkkoharjun alueen, Kirkkojärven polun ja Sorolan alueen reittejä ja opastusta. Vastaajista yli 60% koki niiden toimivan erittäin hyvin tai hyvin.
- Pieni joukko vastaajia ilmoitti reittien ja opastuksen toimivan erittäin huonosti tai huonosti kaikilla alueilla (lukuun ottamatta Sahalahden liikuntareittiä). Huonoimmin reittien ja opastuksen nähtiin toimivan Kuohunharjulla. Vastaajista 20% arveli näin.

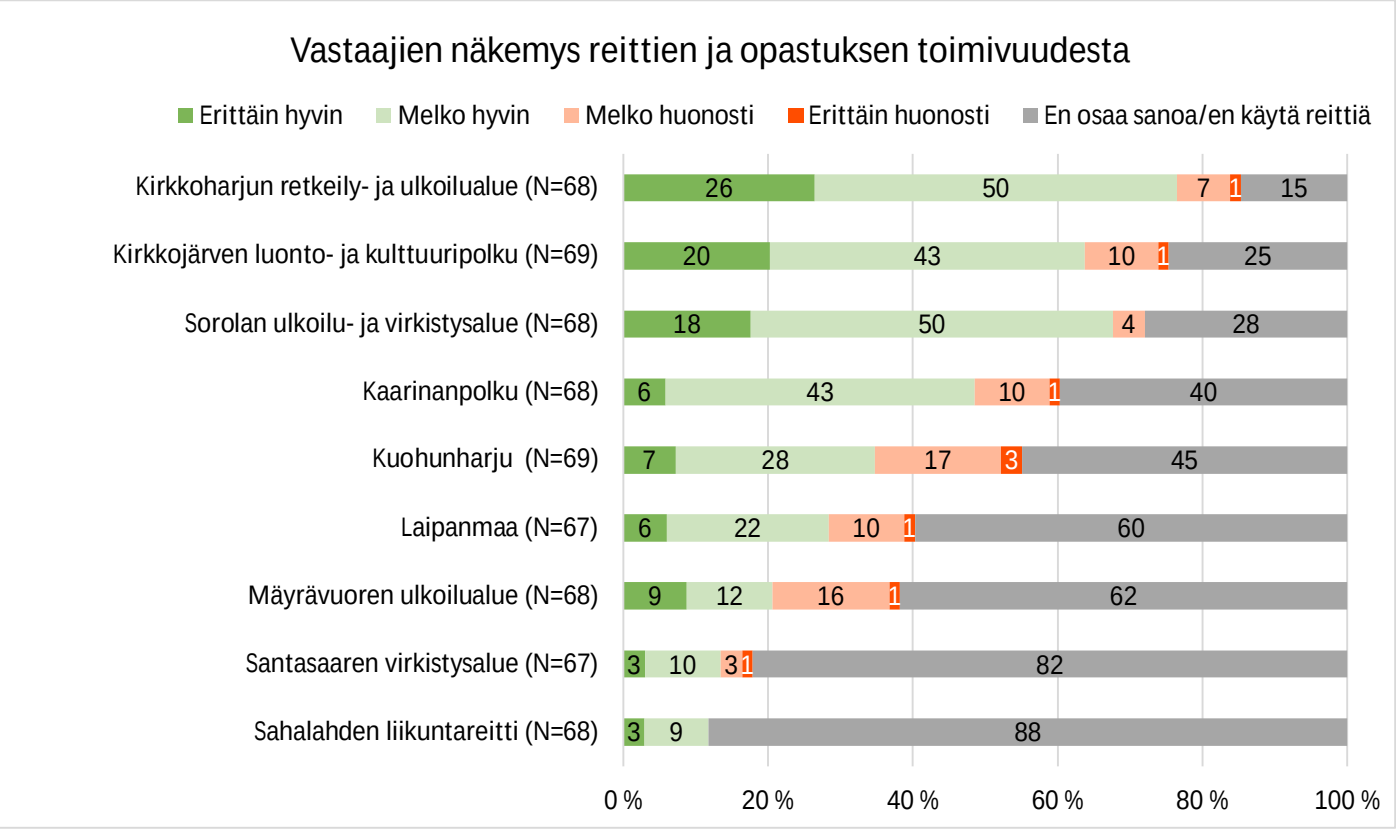

Ongelmat rakennetuilla ja avoimilla viheralueilla sekä metsissä ja retkeilyreiteillä 1/2

- Kaikissa kunnossapitoluokissa suurimpana ongelman nähtiin haitalliset vieraslajit.
- Jokaisen kunnossapitoluokan top5-ongelmiin kuuluivat umpeenkasvaneet näkymät.
- Rakennetuilla ja avoimilla viheralueilla meluisuus ja roskaisuus raportoitiin viiden suurimman ongelman joukkoon.

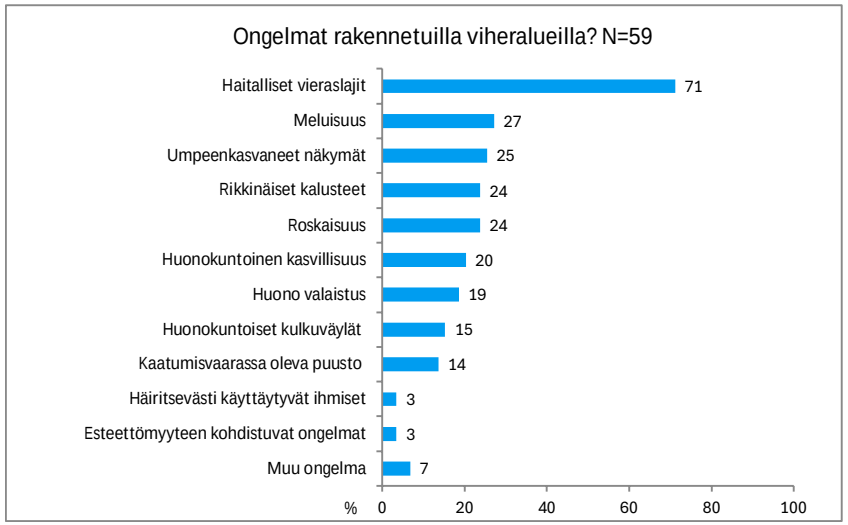

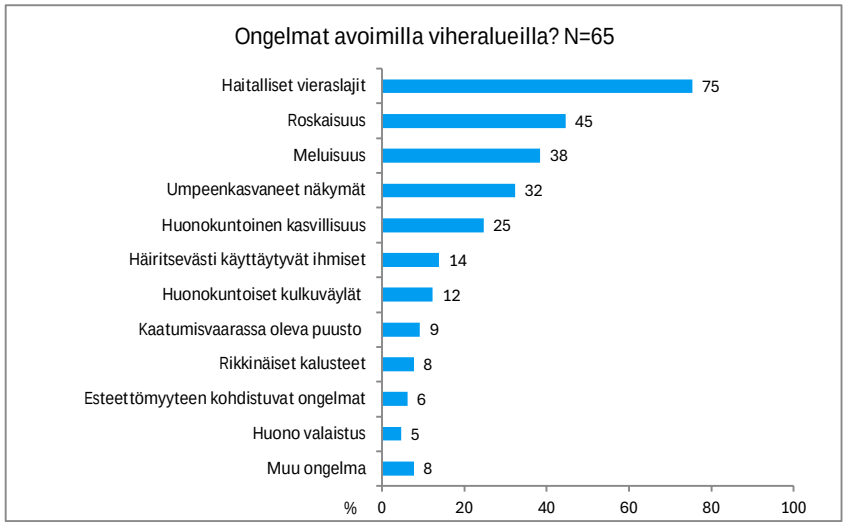

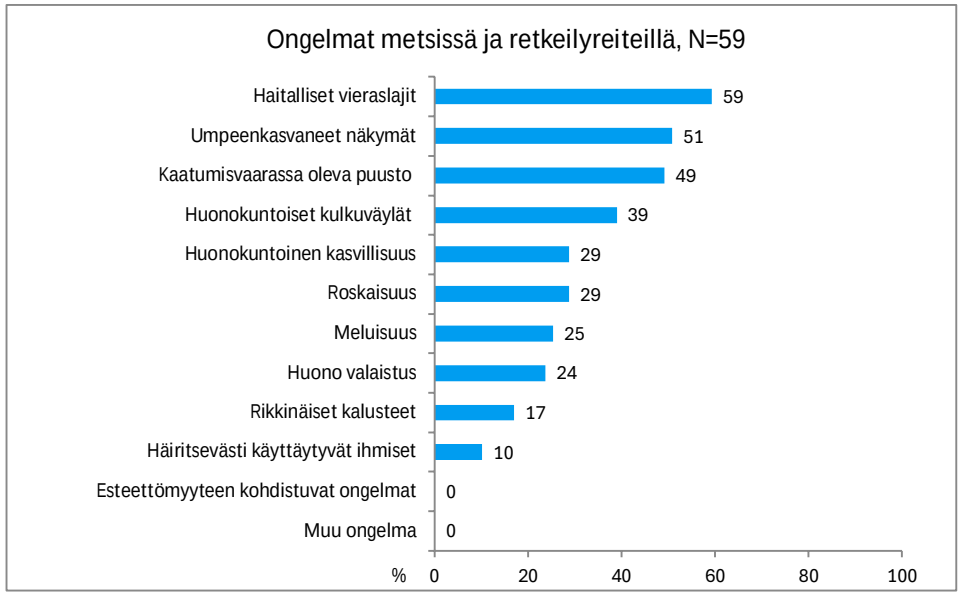

Ongelmat rakennetuilla ja avoimilla viheralueilla sekä metsissä ja retkeilyreiteillä 2/2

- Esteettömyyteen kohdistuvina ongelmina raportoitiin:
  - Pinnoitteiden epätasaisuus: ”Kirkkoharjulta puuttuu talvisin mahdollisuus kävelyyn ilman että tekee itse polut. Esim. matka Tursolasta kouluun Pikkolaan pitää talloa itse lumeen. Kirkkoharjun kouluun ei pääse myöskään kävellen harjun kautta, talvireitti ei ole turvallinen.
  - Puskista muodostuvat näkymäesteet pyörätien ja tien välissä Ranta-Koivistontieltä käännyttäessä keskustaa kohti.

Muina ongelmina raportoitiin:

- graffitit, Korpitien puisto, mopoilu, roskakorien puute, jolloin koirankakkojen kerääminen hankaloituu.
- Lamminrahkan kävelyteiden reunoja ei ole niitetty/ajettu riittävän usein. Väylät kapenevat pientareiden rehottaessa.

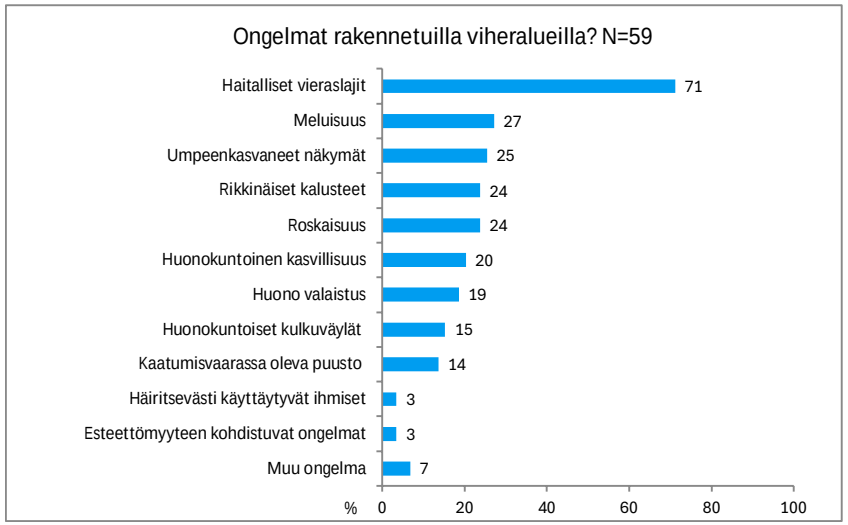

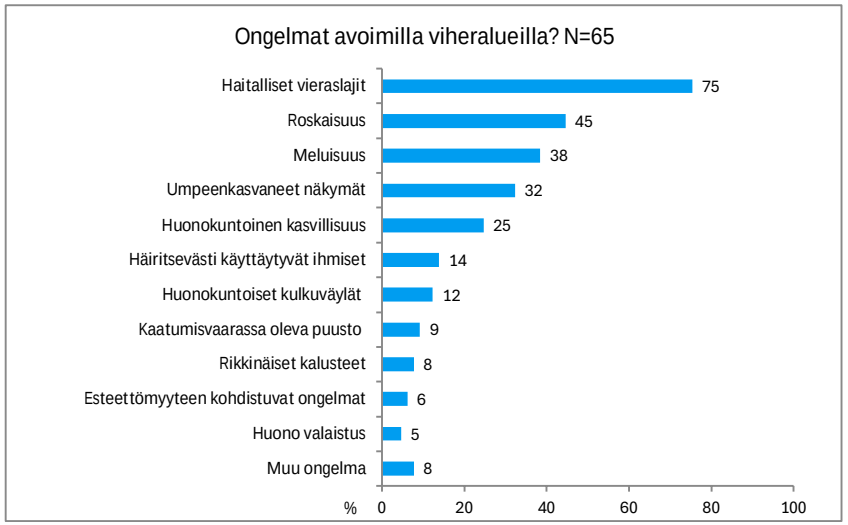

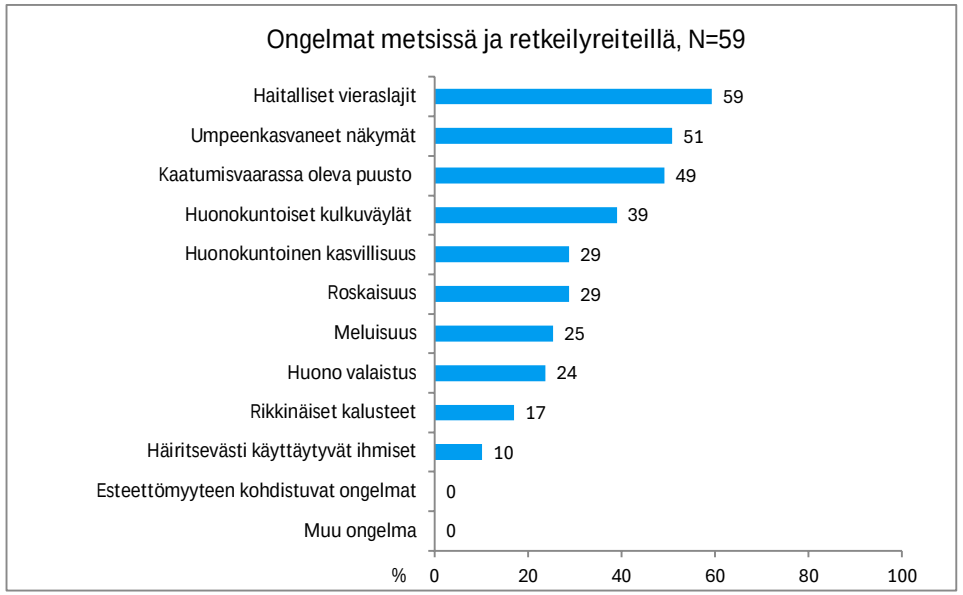

Talkoisiin osallistuminen

- 33 vastaajaa oli kiinnostunut osallistumaan siivoustalkoisiin.

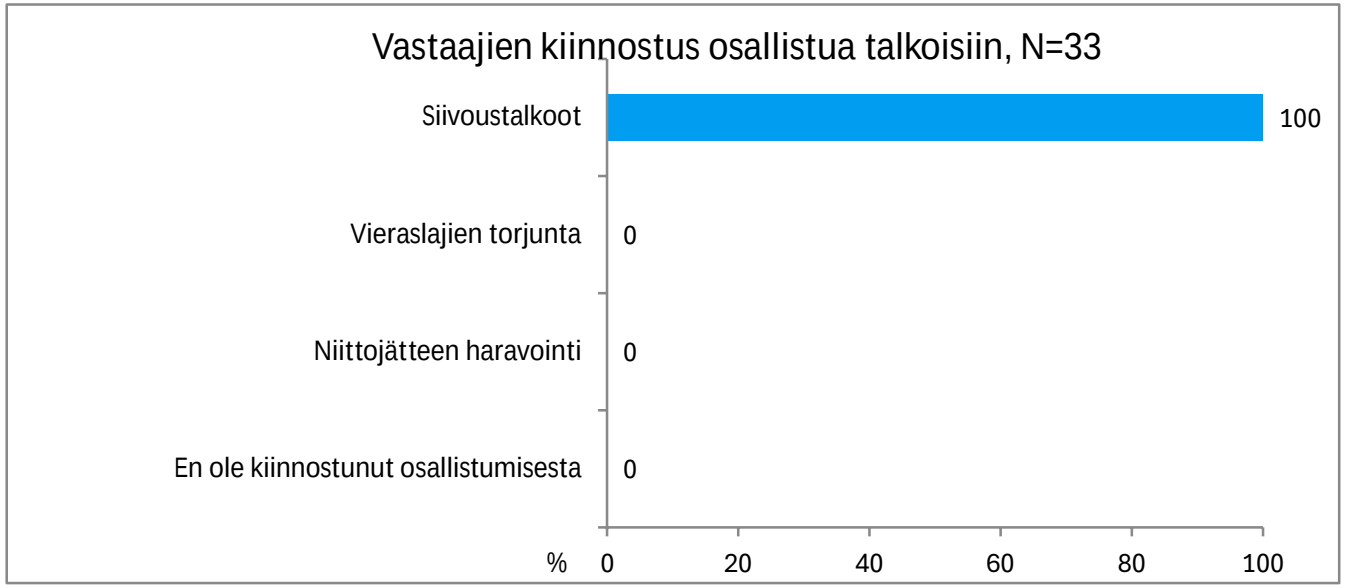

Avoimet vastaukset 1/4 – Viihtymiseen vaikuttavat asiat rakennetuilla ja avoimilla viheralueilla sekä metsissä & Kehityskohteet viheralueiden hoidossa

Vastauksia 49 kpl

Kunnossapidon taso ja viihtyisyyteen vaikuttavia tekijöitä

- Toivotaan siistiä ja säännöllistä kunnossapitoa. Kasvillisuuden poistoa risteyksissä ja kulkuväylillä toivotaan.
- Puoliksi kaatuneet, pystyyn kuolleet ja lahot puut tulisi poistaa turvallisuuden vuoksi.
- Lisää roska-astioita, istuimia ja tulipaikkoja kaivataan.
- Selkeä opastus sekä valaistus reiteillä ovat tärkeitä. Katuvalojen puute syysilloissa hämmentää.
- Häiriökäyttäytymiseen, kuten rikkomiseen, sotkemiseen, graffiteihin ja meluamiseen toivotaan ratkaisuja.
- Vanhojen puiden kaatamisen yhteydessä pitäisi aina istuttaa uusia puita.
- Puiden varjo ja tuulensuoja lisäävät viihtyvyyttä. Luonnolliset elementit, kuten kivet ja puunrungot tuovat persoonallisuutta alueille.
- Runsas lajisto, vaihtelevat muodot ja näkymät koetaan mieluisina.
- Rakennettuja viheralueita tarvitaan vain taajamien yhteydessä. Taajamien lähistön avoimissa alueissa voisi olla matalakasvuisia kasveja, jotka pysyvät luonnostaan hallitun korkuisina.
- Rantoja on hyödynnetty viheralueina melko heikosti. Viheralueisiin voisi sisältyä reittejä, toiminnallisia kohteita, niittyjä ja avoimia alueita, kuten Kotkassa, Tampereella ja Kuopiossa.
- Kangasalta puuttuu persoonallinen ulkoilualue, jossa olisi sekä rakennettua että luonnontilaista aluetta.

Niityttäminen ja nurmikon leikkaus

- Pitkäksi päässyt nurmi houkuttelee punkkeja, esimerkiksi koirille joudutaan tekemään punkkitarkastuksia.
- Nurmikkoalueille, joita ei kesällä leikata, tulisi ajaa polut. Tämä vähentäisi punkkien riskiä ja helpottaisi kulkemista. Esimerkiksi Mäyrävuoressa Nuolikujan Huutijärven puoleisesta päästä oikealle lähtevä nurmialue toimii useiden lasten ja koiraihmisten kulkureittinä ja nurmikko kasvaa korkeaksi.
- Harvempi nurmikon leikkaus sallisi apiloiden ja voikukkien kasvun, mikä edistäisi pölyttäjien toimintaa.
- Keskustan ja terveyskeskuksen välisten nurmikoiden niityttäminen ei ole suositeltavaa, koska se ei vähennä kunnossapitokuluja. Ruohonleikkuu torjuu tehokkaimmin vieraskasveja.
- Koiran jätöksiä on vaikeampi havaita niityillä.
- Pajutien puisto-/viheralue tulisi pitää nurmialueena, sillä niittykokeilua vastustetaan. Alueella on aktiivista virkistyskäyttöä, kuten lasten leikkejä ja koirien ulkoilutusta.
- Leikkaamatta olevat rikkaruohoalueet voisi vaihtaa kukkiviin niittyihin.
- Nurmikoiden määrää tulisi vähentää ja nurmikoita tulisi niityttää enemmän.
- Rakennetut viheralueet tulee säilyttää hoidettuina eikä muuttaa niityiksi.
- Viheralueilla ei pitäisi olla liikaa avoimia nurmikkoalueita.
- Niityt ja kukkakedot sopivat pelloille, eivät puistoihin.
- Nurmikoita voisi leikata harvemmin ja käyttää sähkökäyttöisiä koneita.

Avoimet 2/4

Näkymät

- Näköalapaikoilta toivotaan puiden harvennusta, että maisemat näkyisivät. Esim. Kirkkoharjun näkötornista puut estävät näkymän Roineelle päin. Myös Kuohunharjun ja Keisarinharjun näköalat ovat tukossa (huomioitavaa: Keisarinharju yksityisen maanomistajan aluetta).
- Keskustan puuttomuus etenkin Kangasala-talon ympäristössä tekee keskustan epäviihtyisäksi. Näkymä kirkolta kaupungintalon suuntaan tai toisin päin on melkoinen sillisalaatti ja katupuut auttaisivat näkymän parantamisessa.
- Avoimilla viheralueilla tulisi ehkäistä maisemien umpeen kasvamista raivaamalla pusikot pois.

Talvihoito

- Talvihoidettuja kävelemiseen soveltuvia polkuja (esimerkiksi metsiin ja jäille) toivotaan enemmän. Myös pelkkä moottorikelkalla ajettu urakin sopisi osalle kävelyreitiksi. Osa taas toivoisi pääsevänsä esimerkiksi lastenvaunujen tai pulkan kanssa valaistuille reiteille. Esimerkiksi Kirkkoharjulle toivotaan selkeää kävelyreittiä talveksi.
- Latureittien ylläpitoa toivotaan tehokkaammaksi.

Metsät ja retkeilyreitit

- Metsien tulisi olla mahdollisimman luonnonmukaisia.
- Metsissä tulisi olla selkeitä kulkureittejä ja vaihtelevuutta
- Lahopuita pitää olla, mutta ei liikaa.
- Retkeilyreitit tulee merkitä selvästi. Esim. Laipanmaassa metsätyömaat rumentavat maisemia ja vaikeuttavat retkeilyreittien löytymistä.
- Mopoilijat pois metsäreiteiltä
- Maastopyöräilijöille omat reitit, esimerkiksi harjulla pyöräilyn lisääntyminen näkyy maaston kulumisena. Onko syytä kieltää pyöräily osalla herkistä harjupoluista ja keskittää sitä pururadoille?
- Mahdollisimman vähäinen puuttuminen metsiin. Esimerkiksi Ilkontien ja Auertien välisen metsän muokkaaminen on ollut huono asia, sillä siihen on jätetty vain yksittäisiä korkeita puita, joihin tuuli voi tarttua voimalla ja pahimmassa tapauksessa kaataa puun rakennuksen päälle. Poikkeuksena koskemattomuuteen maisemareitit, kuten Kuohunharjulta näkymät Vesijärvelle.
- Olemassa olevia lähimetsiä ei tule tuhota, uusi asutus tulee toteuttaa kunnollisten selvitysten jälkeen. Ilkon alueella on taisteltu luonnon säilyttämisen puolesta, mutta kaupunki ei huomioi tätä.

Avoimet 3/4

Vieraslajit ja luonnon monimuotoisuus

- Vieraslajien leviäminen herättää huolta monissa vastauksissa, esimerkiksi kurtturuusua on vielä jäljellä.
- Voisiko esimerkiksi nuoria palkata kesätöihin torjumaan vieraslajeja kuten jättipalsamia, joka vaatisi jatkuvaa kitkemistä laajoilla alueilla Kangasalla?
- Kotiloiden määrä lisääntyy hoidetuissa pihoissa.
- Niittyjen perustaminen on turhaa, jos niillä rehottavat vain lupiinit.
- Kesäkaudella tulisi keskittyä vieraslajien torjuntaan nurmikkojen leikkaamisen sijaan.
- Niittykasveja voisi kylvää kaikkiin mahdollisiin paikkoihin – niitä tarvitaan ötököitä ja ihmisiä varten.
- Lisää luonnonmonimuotoisuuden huomioimista kaivataan liikenneviheralueilla – nurmikaistat ja liikenneympyrät voisi jättää ajamatta ja antaa apilan levitä.
- Viihtymiseen vaikuttaa erityisesti kasvillisuuden hyvinvointi sekä pörräävien hyönteisten ja perhosten viihtyminen alueella – lisää niittyjä ja hallittua hoitamattomuutta.
- Pusikoiden parturoiminen ei saisi olla liiallista, sillä niillä on tärkeä tehtävä muun muassa lintujen ja pieneläinten piilopaikkoina.
- Hyönteishotelleja toivotaan.
- Pensaita ja luonnonkukkia toivotaan pölytyksen edistämiseksi.
- Turvallisuusnäkökulmasta kasvillisuuden poisto on tärkeää kevyiden väylien ja ajoneuvoväylien risteyksissä, mutta niittämättömät ojapientareet ovat olleet hyvä monimuotoisuusteko.

Lapset ja leikki

- Keskustaan tulisi kehittää Kangasalan kaupungin nimikkoleikkipuistoa, jonne tultaisiin kauempaakin leikkimään. Esimerkiksi Kangasala-teemaisia leikkivälineitä.
- Lapsille seikkailuun esimerkiksi pensaslabyrintti. Lisää puita ja pensaita leikkialueiden ja päiväkotien sekä koulujen pihoille.
- Varjostavaa kasvillisuutta toivotaan leikkikentille.

Avoimet 4/4

Paikkasidonnainen palaute:

- Pikkolan maisemapelto on heikentynyt vuosittain verrattuna Sahalahden tai muiden lähikuntien maisemapeltoihin.
- Haakepuiston viheralue on metsittynyt ja täynnä vieraslajeja. Suositun koirien uintirannan järvinäkymä on umpeutunut.
- Ruutanan viheralueiden siistimistä tarvitaan.
- Aakkulantien viherkaistale, joka aiemmin ajettiin nurmikoksi, on nyt risukkoinen. Ehdotetaan muuttamista kedoksi.
- Keskustaan toivotaan rakennettua kaupunkipuistomaista aluetta ja viihtyisää viherkäytävää isoine puineen. Tapahtumakentän suuri avoimuus moottoritielle tulisi pehmeämmin esille.
- Innokkaasti odotetaan uuden puiston rakentamista Norsupuiston tilalle Ruutanan Monitoimitalon vieressä Haapatiellä.
- Kävelijöille halutaan hoidettu reitti Kirkkoharjulle näkötornin ja Kyötikkälän välillä.
- Keskusta koetaan betoniseksi ja asfalttimaiseksi – vihreyttä ehdotetaan uuden rakentamisen rinnalle.
- Sahalahden Kurvis-Höllintien viheralueelle tarvitaan siisti nurmikko
- Kuohunlahden puiston opastuksen kehittäminen: puisto on hieno mutta vähän tunnettu.
- Kirkkojärven luontopolku retuperällä – reitti umpeutunut ja opasteet huonot.
- Kirkkojärven vedenlaatu herättää epäilyjä.
- Kaupungin kunnossapito vastaa hoitamattomista alueista, mutta muilta kiinteistönomistajilta vaaditaan suunnitteluohjeiden noudattamista (Lamminrahka).
- Pikonkankaalla viheralueilla talojen välillä on liikaa puita, jotka varjostavat pihoja ja roskaavat.
- Korpipuiston lähimetsässä on ongelma veden seisomisesta putkifirman varikonpidon jälkeen.
- Ranta-Koivistossa kaupungin vuokra-asuntojen parkkipaikat ja palvelutalojen ympäristö ovat epäsiistejä.
- Lamminrahkassa kävelyteiden reunustoja ei ole niitetty koko kesänä, mikä tekee alueesta epäsiistin. Lisäksi liitolenkin/cityoravan lenkin merkinnät ovat katkenneet Taitajankadulla.